

= št. 1-3 kpl.

Per 1015/2003

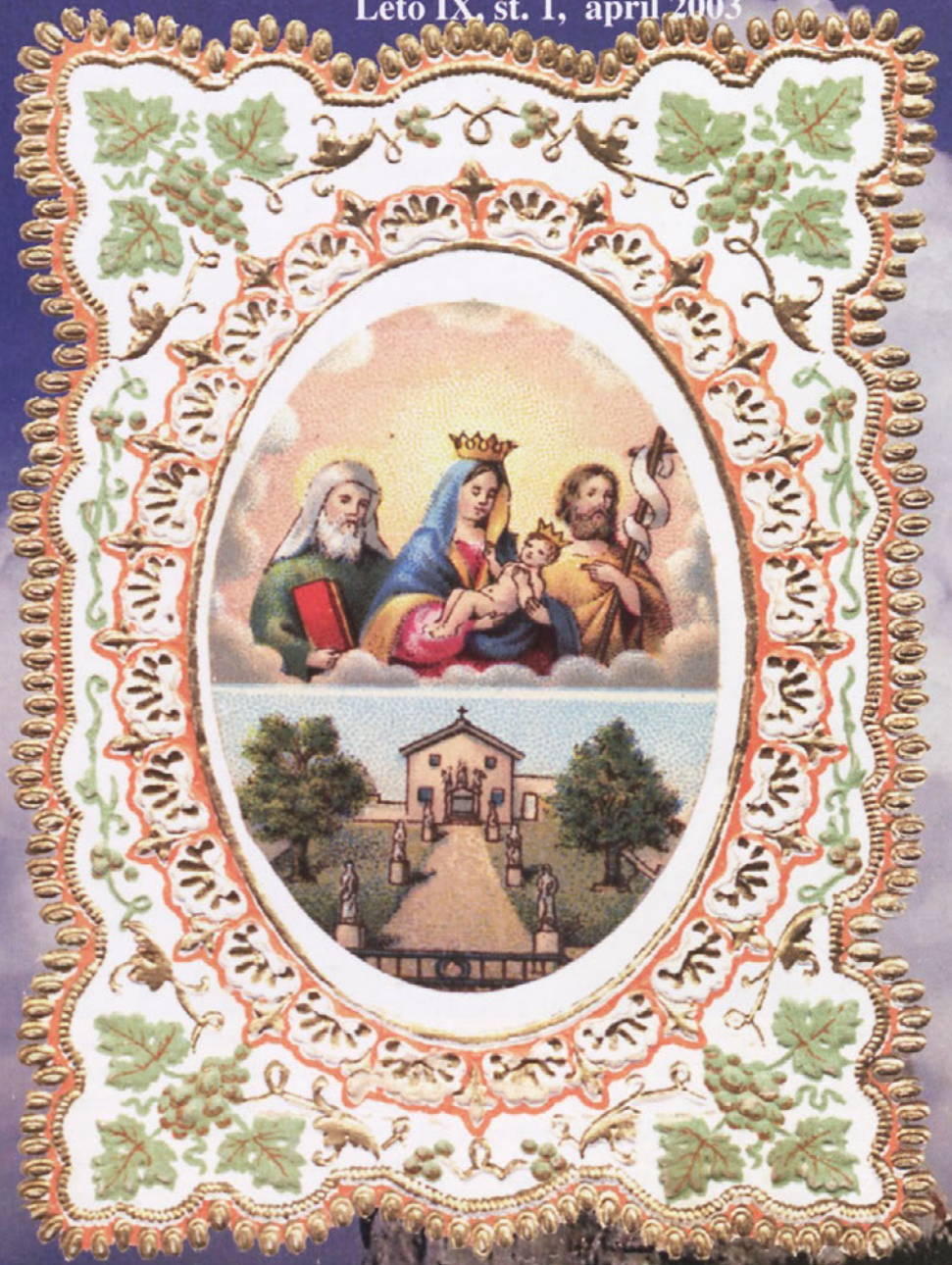
10026137,1

COBISS

BOŠNJSKI KNJIŽAR

SVETOGORSKA KRALJICA PRIJATELJEV SVETE GORE

Leto IX, št. 1, april 2003

Romar

*Na svetu tem si človek vedno romar.
Za srečo hodiš in jo željno iščeš.
Nobena stvar ti ni zadosti dobra,
saj tvoja želja sega vedno više.*

*Tako je pred teboj tu Sveta Gora
in pot začinjaš nanjo tukaj s križem.
Prišel na cilj boš z njimi, o srečni
romar,
saj slave bolečine so znanilke.*

*Na križu smrt prestal je Jezus zate,
zaslužil grehov tebi odpustčanje,
kot Sina – tebe zdaj Bog Oče ljubi.*

*Zato ljubezen naj srce ti vname,
Marijo spremljaj kot apostol Janez
do groba – Križanega ne zapusti.*

p. Pavel Krajnik, OFM

Na prvo postno nedeljo, 17. 02. 2002, sem videl tri romarje na Prevalu pod Sveto Goro, ki so prišli h križevemu potu že tričetrt ure pred začetkom. V dežju so z odprtimi dežniki čakali, da bodo prišli še drugi in se bo križev pot začel. Tem trem prvim romarjem in vsem, ki hodijo po križevem potu, sem napisal pesem. Namenjena je vsakemu posamezniku posebej.

**Slika na sprednji strani ovitka:
Marija na Sveti Gori, podobica iz srede 19. stoletja,
s pretisnjenim bogatim rastlinskim okrasjem.
Marijanski muzej, Sveta Gora.**

Velika noč

Uvodnik

V polmraku velikega jutra iščemo v grobu Njega, ki nas je vklestil v svojo ljubezen.

»Koga iščete?«

»Vstal je ni ga tukaj!«

Ne iščite ga v grobu. On je samo umrl, ne pa razpadel. Njegovo telo je poveljučano.

Sveti Avguštín je imel znamenit velikonočni govor. Naš Gospod je umrl, toda usmrtil je smrt. Smrti, pred katero nas je groza, je v sebi napravil konec. Sprejel jo je in jo usmrtil. Kje je torej sedaj smrt? Išči jo v Kristusu – ni je več. Bila je tam, a je tam umrla. Bodite torej veseli, bratje moji, tudi v nas bo smrt umrla. Kar se je začelo v glavi, to se bo ponovilo v udih. Tudi v nas bo smrt umrla. Toda kdaj? Ob koncu časa, pri vstajenju mrtvih, pri tistem vstajenju, v katerega verujemo, o katerem ne dvomimo.

Poslušajte torej glasove zmagošlavnih na dan, ko smrti ne bo več in ko bo kakor v naši glavi smrt umrla tudi v nas.

Pavel pravi: »To minljivo telo mora nadeti neminljivost in to umrljivo telo mora obleči neminljivost.«

Če kdaj, potem bi morali biti kristjani na praznik vstajenja polni radosti pa tudi hvaležnosti Tistemu, ki je premagal smrt. Smrt v nas vzbuja grozo zaradi prastare krivde o ločitvi od Boga.

Drugi Vatikanski koncil pravi: Človeka mučijo bolečine in napredujoči razkroj telesnih sil, še bolj pa strah pred večnim uničenjem. Njegovo srce pa z grozo zametuje in odklanja popolno uničenje, dokončni propad svoje osebe. Seme večnosti, ki ga človek nosi v sebi in ki ga ni mogoče skrciti zgolj na tvar,

se smrti upira.

Francoski zgodovinar René Grouset, profesor na pariški Sorboni in član francoske akademije znanosti, pravi: »Današnja znanost obeta človeku in veselstvu prihodnost, absurdno za razum in grozovito za srce. Tu se šele globlje zavemo, kaj pomeni krščanstvo z vero v poveljučanega Kristusa, z vero v vstajenje in prenovitev veseljstva. Upor zoper tako grozovitost je upor razuma in srca, obramba duha. Sredi brezizhodnosti in brezperspektivnosti, ki se ji današnji človek bolj in bolj vdaja, je poslanstvo krščanstva spričo brodoloma slehernega upanja danes odrešilno bolj kot kdajkoli prej. O križ, naše edino upanje, pozdravljen!

S Kristusovim vstajenjem je križ postal izvir in znamenje življenja, oznanilo upanja, ki ne vara (prim. Rim 5,5). To oznanilo je velik zaklad, ki ga Kristus po Cerkvi prinaša svetu.

Poklicani smo k neminljivemu življenju pri Bogu in to radost nam oznanja današnji praznik vstajenja.

Živo se zavedajmo, ne samo danes, ampak vsak dan, da od tistega zgodnjega jutra, ko je Marija, Božja Mati, prva videla svojega Sina zopet živega, smrti ni več.

Zato mora biti naša vstajenjska ura – vesela vera! Kdor jo res ima, gleda vse življenje v svitu velikonočnega jutra. Nič ga ne vznemirja, vse mu je sredstvo, da uresniči svoje hrepenenje po večnem, neskončnem, in to je smisel našega življenja.

p. Pashal Gorjup OFM

Naše voščilo

Kristus je zmagal in vstal. To je naša tolažba in vzrok našega veselja. Pavel pravi: "Če pa Kristus ni vstal, potem je prazno naše oznanjevanje, prazna tudi naša vera (1 Kor 15,14)." Kristus je vstal, to je resničnost. Zato se radujmo, čeprav se nam nekateri smejuje, se na naš račun norčujejo, nas tlačijo k tлом, nam ne dovolijo več glasnosti v medijih in ne, da bi vrednote prodrle v naša izobraževalna središča! V Kristusovem vstajenju imamo zagotovilo, da bomo svobodni, da bomo zmagali!

Ni lahko biti svoboden, ko mladim kristjanom poganski svet ponuja in vsiljuje svoja življenjska pravila, ki globoko ranijo kristjana.

Ni lahko biti svoboden, ko ti ponujajo mamila, da te ponesejo v sanjski svet.

Ni lahko biti svoboden, ko te silijo k zabavi, ki te peha v greh.

Ni lahko biti svoboden, ko te nekateri silijo, da razvrednotiš narodno zavest.

Mučeništvo, cena, ki so jo morali plačati za svojo zvestobo rodovi pred nami, ima zdaj drugačne, nekrvave oblike. Za dobo mučencev prihaja doba pričevalcev. Če so med predniki mnogi izpričali vero v Vstalega Kristusa s svojo smrtjo, je naloga mladih kristjanov,

da oznanja isto resnico z življenjem. Zahteva je enaka, kot je bila: zvestoba Vstalemu pomeni: odpoved malikom, odpoved lahkotnemu anonimnemu bivanju v množici, odpoved neodgovorni brezbriznosti, pa tudi odpoved strahopetnemu molku. Zvestoba je vedno pogumno dejanje, za kristjana pa pomeni še - križ.

Vsi kristjani stojimo pred takim izzivom. Ni lahko živeti kot prezirana manjšina, dokler še želimo biti podobni večini. Brez samozavesti, brez ponosa sta v naši domovini ogrožena vera in narodnost.

Gora blagrov leta 2000 - besede papeža Janeza Pavla II.:

"Biti kristjan danes se vam bo morda zdela naloga, ki presega vaše moči, vendar ne pozabite, da vas Jezus ne pušča samih, ko se soočate s tem izzivom, ampak je vedno z vami, da bi vašo slabost preobrazil v moč."

Zato, dragi prijatelji Svetogorske kraljice, pojdimo za Jezusom. On hodi pred nami, je v prvi bojni vrsti, da nam, ki hodimo za Njim, ne upade pogum, da bo naša borba proti grehu zmagovita, naša molitev poglobljena, naše pričevanje za Vstalega veselo, v naših srcih pa mir Vstalega.

Vse to Vam želijo

Svetogorci

foto: arhiv

Zgodilo se je
v preteklosti

Svetogorska topničarja iz vojne 1915-18

Ljudje niso bili za vojno. Prisiljeni so bili napadati in rušiti, prisiljeni so bili braniti se. Še po 40 letih, odkar je moral streljati na Sveto Goro, je prišel bivši italijanski topničar na Sveto Goro in zapisal v spominsko knjigo:

*Benzoni Arturo iz mesta Cremona, Italija
Vojak v vojni 1915-18 in proti svoji volji
v službi topničarja streljal na to
posvečeno Sveto Goro*

*Naj bo mir z vsemi! Dobri Jezus naj nas
vodi!*

Arturo Benzoni 13. september 1958

Ta zapis v izvorniku je:

Benzoni Arturo di Cremona Italia
Combattente della guerra 1915-18 – e
contro sua volonta' essendo artigliere ha
sparato su questo sacro Monte Santo
Viva la pace con tutti! Viva il Buon Gesu'!

Arturo Benzoni 13 Settembre 1958

Tudi avstrijskega topničarja,
branilca pred italijanskimi napadalci, je
po 40 letih od prve svetovne vojne spomin
na grozote privedel na Sveto Goro in je
zapisal v spominsko knjigo takoj na

naslednji strani zraven zapisa
italijanskega topničarja:

foto: arhiv

Ostanki velikega oltarja porušene
bazilike (po prvi svetovni vojni)

*V letu 1916-1917, kot vojak-
topničar na Monte S. Gabriele, topovi iz
Sabotina so rušili svetišče in Monte
Santo, mi smo iz Gabriela s topovi
odgovarjali postojanki na Sabotinu,
danes je ta na predni strani topničar iz
Sabotina, na tej strani pa iz Gabriela,
oba presrečna u svetišču Svetogorske
Matere Božje, prej sovražna, sedaj brata
in sinova v Mariji. Čuvaj Svetogorska
Devica svoje ljudstvo! Vse padle žrtve
mučenike, pa sprejmi v nebesa!
Monte - Santo – 21. 10. 1958*

*Jakob Zidanšek
župnik in dekan v Podsredi*

*Raduj se,
Kraljica nebeška,
aleluja ...*

Vir: Svetogorska spominska knjiga
Album dei visitatori illustri del
Santuario di Montesanto 1955-1995

p. Pavel Krajnik OFM

Marija spozna v velikonočnem jutru sad pasijona

V tem zapisu se bomo poskušali približati Marijinemu čutenju v velikem tednu in v luči vsega njenega poslanstva iskali odgovor na vprašanje, ali je Marija potrebovala velikonočno videnje vstalega Kristusa.

Na velikonočno jutro žene objokujejo Jezusa in sebe. Žalujejo zaradi hudobije tistih, ki so ga ubili in morda tudi zaradi lastne grešnosti, kajti ob umrlem človeku vsakdo doživlja nekakšen prikrit občutek krivde. Njih drži pa je drugačna od Marijine. Res je, tudi Marija žaluje in joče, vendar objokuje Jezusa v drži češččenja.

Marijino držo nam delno razloži meniška duhovnost. Meniško izročilo razlikuje dve vrsti joka: jok, ki ga povzroča žalost, brezup in jok, ki je vir tolažbe, znamenje ljubezni in porok spreobrnjenja. Menihi so želeli biti prišteti med blažene, ki jokajo (prim. Mt 5,5), torej med tiste, ki čutijo bližino Božje blaženosti tudi takrat, ko povzroča bolečino. Ne zapirajo oči niti pred tragično usodo človeka niti pred zlom, ki jo povzroča, temveč vse to združujejo s pogledom na križanega Kristusa. Ko ga častijo z jokom, doživljajo spremenjenje v veri v vstajenje.

Jok Matere-Pietá je torej sveti jok, ki je hkrati vir veselja. Marija ne beži pred križem. Beg iz strahu je posledica izvirnega greha, ki ga je bila Marija obvarovana. Zato pa je izpostavljena stopnjevanju bolečine in brezmejni zapuščenosti, kajti le greh postavlja meje, v njej pa je popolna čistost in ljubezen.

Njena pot je vse do križa prehojena v ravni črti, vedno v smeri k Bogu. Marija nima »olajšave« izvirnega greha, ki grešniku mnoge resničnosti zakrije, zato je v celoti nezaščitena in izpostavljena.

V trpljenju se pokaže človekova veličina, kajti trpeči človek podleže skušnjavi brezupa ali postane podoben Kristusu. Marija niti za trenutek ne dvomi o Sinovi Božji naravi,

temveč trpi, ko gleda Boga, ki je tako ponižan v svoji človeškosti. Sin svoji Materi, ki globoko sočustvuje z njim, prav s križa razodeva zadnjo stopnjo modrosti, odrešenjski smisel trpljenja,

foto: arhiv

poraza, smrti, tj. božjo slavo v ponižanju, večno življenje v smrti.

Marijino trpljenje je usmerjeno v pričakovanje, saj ve, da se Jezusa, božjega Sina, vsi prepadli in vse smrti prav nič ne dotaknejo. Marija si ne more predstavljati vstajenja, kot vedno pa je tudi sedaj v pričakovanju božjega načrta. Ima vero, ki trdno stoji nad vsako smrtjo. Zaveda se, da takrat, ko ji je bil podarjen otrok, to ni bil začetek njenega Sina. Otrok ni bil ustvarjen ob spočetju. Večni Sin, ki je vedno bil, je stopil v njeno telo. Od takrat Mati razume, da tudi smrt ne more napraviti konca njegovemu življenju. Živel je, preden ga je nosila, tako živi tudi še potem, ko je »izginil«.

Mati je v velikonočnem jutru, kakor nekoč, ko se ji je prikazal angel, samo odprto pričakovanje. Njena vera ne potrebuje Jezusovega prikazanja, hkrati pa je odprta za možnost prikazanja.

Marijin prvi »da« angelu je bil poln odgovornosti za prihodnost. Izrečen je bil v polnem veselju, toda v ozadju prihodnjega trpljenja kot cena, ki naj jo Marija »plača« za veselje ob spočetju. Jezusove besede, izrečene v Kani Galilejski, *moja ura še ni prišla*, živijo v Mariji kot napoved njegove smrti na križu. Marija v uri Jezusovega trpljenja in smrti povezuje svojo voljo z Očetovo voljo za svojega in njegovega Sina, ki ga

je od vekomaj določil za delo odrešenja. V spremenitvi vode v vino v Kani Galilejski Marija sluti Jeruzalemsko uro, uro Jezusove smrti, ko vino spremeni v svojo kri.

Marija ve za dokončnost vseh reči, ki jih dela Bog. Nobena stvar je ne more več ločiti od Sina. V njej živi neugasljiva gotovost, da je Gospod ne bo nikdar razočaral. Na velikonočno jutro Marija spozna sad pasijona. Ker je bilo Sinovo trpljenje neločljivo od njenega trpljenja, spoznava tudi svojo udeležnost pri obeh

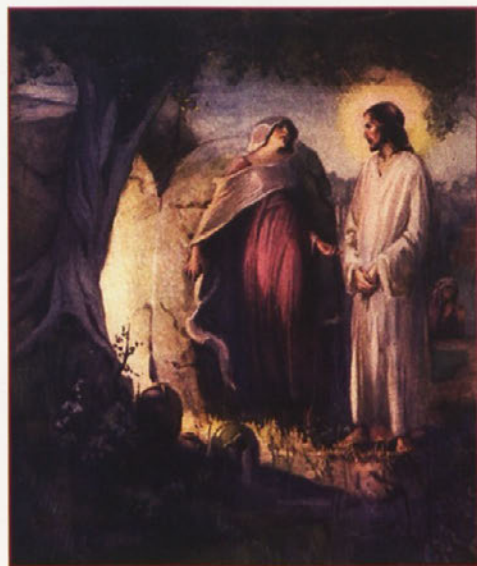

foto: arhiv

največjih sadovih velikega tedna: pri odpuščanju grehov in pri evharistiji.

Velika noč je praznik postavitve spovedi. Veličino tega daru v polnosti razume samo Mati. Samo ona, ki ne pozna nobenega greha, doume celotno oddaljenost med grehom in božjim odpuščanjem, tj. mero milosti. Ker je Brezmadežna, more izmeriti popolno Sinovo ljubezen. Marija je pred Sinom v stanju razgovora, odprtosti, ponudbe in predanosti. V zakramentu spovedi posnemamo njeno naravnost in smo deležni milosti njene prosojnosti.

**Zakaj On,
ki si ga bila vredna
nositi,
aleluja ...**

foto: arhiv

vse, kar je njenega. Kot je izrekla *da* njegovemu učlovečenju, izreka *da* vsakemu novemu Gospodovemu prihodu na svet, prihodu, ki se uresniči v spremenjenju pri vsaki sveti maši.

V velikonočnem slavlju se upravičeno veselimo z Marijo, Odrešenikovo in našo Materjo, ko pojemo: »Z Marijo razveseli se, praznuj vstajenja praznike. Le pomni, pomni to skrivnost, čez Golgoto gre pot v radost.« Marija nas uči, kako doživljati Boga v veselju in žalosti. Kdor zmore zaupati Bogu vsak trenutek, mu žalost in trpljenje ne zastreta ne vere ne veselja. Biti ves Bogu izročeni, biti ves Bogu predani, to je Marijino sporočilo za naš osebni *veliki teden* in našo *veliko noč*, ki se nezadržno prepletata.

p. Bernard Goličnik OFM

V božični noči je dolgotrajna obljuba adventa našla svojo zemeljsko izpolnitev v Mariji. Novorojeno Dete božične noči je bilo samo obljuba, brst prihodnjega odrešenja. Ta brst se je na veliko noč razcvetel ter postal polna resničnost. Šele na veliko noč je Marija v polnosti postala Mati božja, vse prej je bilo samo priprava na ta dan. Marija vidi pred seboj dovršeno Sinovo delo, sama stoji ob njegovem izvoru: Marija je v Duhu in po Duhu božja Mati. Marija je navzoča pri rojstvu in dopolnitvi božjega odrešitvenega načrta.

Utelešena resničnost božiča je postala na veliko noč duhovna resničnost, brezmejno odprta in vsepovsod pričujoča resničnost: to je *evharistija*. Kjer je navzoč Sin, Mati ne more manjkati. Če je to, kar kristjan prejme pri oltarju, res Gospodovo telo, potem je to tudi telo, ki je zraslo v Materi, ki mu je dala na voljo

foto: arhiv

*Je vstal,
kakor je rekel,
aleluja ...*

Žabji kraj

Svetogorske listine

V Arhivu Slovenske frančiškanske province v Ljubljani hranijo tudi 24 starih svetogorskih listin. Tja so jih s Svete Gore frančiškani poslali v 18. stoletju na zahtevo redovnega provincialnega vodstva in so se varno ohranile, ko je avstrijski cesar Jožef II. ukazal zatreti svetogorsko božjo pot, pa tudi v prvi svetovni vojni, ki je razdejala obnovljeno

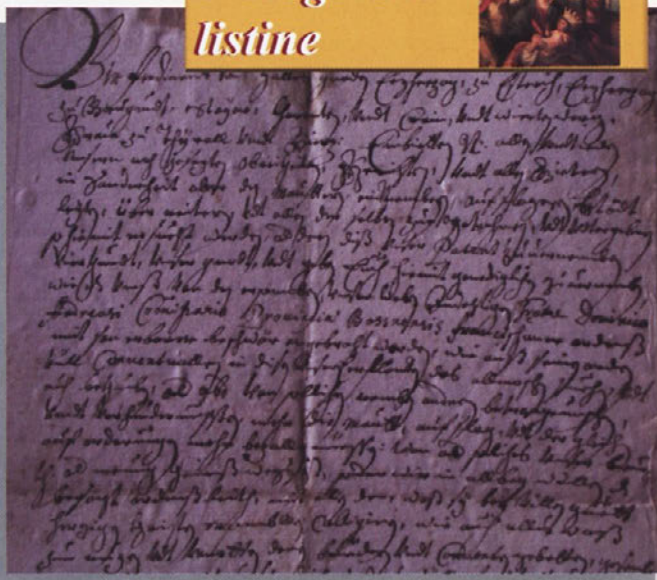

foto: arhiv

Sveto Goro in prav tako v drugi svetovni vojni, ko so Nemci ukazali popolnoma sprazniti Sveto Goro in so se na njej utrdili proti partizanskim napadom. Te ohranjene listine so bile že na Sveti Gori, predno so jih poslali v Ljubljano, časovno razvrščene in označene s številkami 1 – 24. Najstarejša, ohranjen je samo njen del, fragment, je iz časa okoli leta 1452, najmlajša pa je listina grofa Hermana Attemsa, s katero je oprostil davkov cerkev na Sveti Gori leta 1603.

Listina št. 13, pergament iz leta 1560, je kupoprodajna pogodba med svetogorskimi ključarji iz Solkana in zemljiškim posestnikom Lukom Stergarjem s Krvavca. Kdo ve, kako je ta človek iz tako velike daljave imel v Solkanu svoj vinograd. Tega je prodal svetogorskim ključarjem za cerkev na Sveti Gori. Listino o tej prodaji je napisal goriški notar in sodnik Marko Mlakar. Razbrati mi jo je pomagal dr. brat Bruno Korošak na Kostanjevici v Novi Gorici in se mu za to prisrčno zahvaljujem. Iz

latinščine sem jo v slovenščino prevedel takole:

V Kristusovem imenu! Amen. Po njegovem rojstvu leta tisoč petsto šestdeset, meseca decembra, trinajstega dne, v tretji indikciji. Opravljeno v Gorici v moji hiši podpisanega notarja.

Navzoči so bili častivredni možje Anton Damijan, Peter Valentinčič iz Solkana in Matija Pogibil ter Adam Mlakar iz Gorice, priče, poklicane za to opravilo in posebej naprošene. Pri tem je bil tudi skrbni mož Luka Stergar s Krvavca. Izjavil je zadovoljen, da je prejel in ima v celoti in priznано cenó šestinsedemdeset zlatnikov in en križavec po veljavi šest tretjakov za vsak zlatnik preračunano. Prejel je to od skrbnih mož Gregorija Bašina, Lovrenca Čubeja in Matija Bensa iz Solkana v imenu občine te vasi in od teh oskrbnikov in ključarjev cerkve blažene Device Marije na Gori, na novo sezidane. Odpove se trditvam, da mu ni bilo plačano in da ni prejel

navedene vsote, ko je bila ta pogodba sklenjena. Prodal, oddal in izročil je namreč sam in za svoje dediče vinograd štirih nasadov trt, ležeč v okolici Solkana v predelu, ki se imenuje Žabji kraj. Meje ima vinograd naslednje: Najprej je javna pot, nato je na spodnji strani vinograd Lovrenca Stefelončiča iz Grgarja in proti zahodu je vinograd Štefana Ovsenika iz Solkana in če so katere druge meje bolj gotove, naj veljajo.

Prodajalec vinograd popolnoma izroči v last, rabo in posest in to za vse, kar bo vnaprej kdaj navedeni cerkvi in solkanski občini potrebno narediti brez nasprotovanja prodajalca in vseh njegovih dedičev ali katerekoli druge osebe.

Sam prodajalec obljubi zase in za svoje dediče z obveznostjo vsega svojega premoženja, sedanjega in prihodnjega, da ne bo nič storil ali govoril proti navedeni prodaji s preprirom ali brez prepira, sam ali po drugih ljudeh, ampak bo vse in posamezno vedno trdno ohranjal, varoval in spolnjeval ter tudi branil in ravnal prav vselej, kadar bo potrebno, da bo vse, kar je v tej pogodbi obseženo, vedno obdržalo polno moč in večno trdnost.

In jaz, Marko Mlakar, po cesarski oblasti javni notar in redni sodnik, sem bil navzoč pri vsem zgoraj napisanem in naprošen sem vestno napisal in potrdil s svojim dodanim znamenjem ter imenom in priimkom.

Ta notar, Marko Mlakar, nas v tej listini seznanj z osmimi možmi iz Solkana, Gorice in s Krvavca, navede pa tudi še dva mejaša prodanega vinograda, prvi je iz Grgarja, drugi iz Solkana.

Prodani vinograd je bil v Žabjem kraju v Solkanu. Žabji kraj je hudomušno

ime. Vzhodni del Solkana se je namreč imenoval Kraj. To navaja stara svetogorska listina št. 10. (Glej Svetogorska Kraljica 2001 št. 2, str. 10). Tisti, ki se je domislil, naj se svet vzhodno od Kraja imenuje Žabji kraj, je s tem prebivalce Kraja rahlo osmešil, ker je ime njihovega predela dal še žabam. Danes tega ne čutimo več, ker tudi v Žabjem kraju žab ni.

Vinograd je bil kupljen za svetogorsko cerkev, a potem ga je obdeloval verjetno neki najemnik, ki je moral poravnati najemnino cerkvenim ključarjem. Kako pa je to bilo čez pet let, ko je vladar, avstrijski nadvojvoda Karel, leta 1565 izročil svetogorsko cerkev v oskrbo bratom frančiškanom, ne vemo. Ali je ta najemnik priznal bratom frančiškanom pravico do tega vinograda? Iz listine papeža sv. Pija II., izdane leta 1566, vemo, da mnogi niso hoteli bratom frančiškanom priznati, da imajo z oskrbo svetogorske cerkve tudi pravico do njenega premoženja. (Glej Svetogorska Kraljica 1999 št. 1, str. 13).

Če bi ljudje vzeli zares Marijino naročilo iz njenega prikazanja Uršuli Ferligoj, bi odgovorno in z ljubeznijo kot člani Marijine družine sodelovali pri delu za njeno cerkev. Vsi bi imeli od tega korist že zaradi soglasja pri delu. Še večjo korist pa bi imeli zaradi božjega blagoslova njihovega dela. To nam pove Marija v svoji hvalnici: Od roda do roda traja Božje usmiljenje vsem, ki mu zvesto služijo. (Prim. Lk 1, 50).

foto: arhiv

p. Pavel Krajnik OFM

Valentin Stanič na Sveti Gori

Grem z romarji v goro in molim. Prvikrat hodim in me mika vse, kar vidim: suh brinov grm, kača, ki se je povlekla s poti med kamenje, šum škržatov v nizkem hrastju, rdeča barva kamnitih tal, globoka dolina, nad katero smo se vzpeli, in vedno širše in vedno svetlejše nebo, ki se odpira nad nami, čim više smo. O Sveta gora! Od tu je kakor iz srede v krogu odprt pogled na vse štiri vetrove našega sveta: na Tolmince, Čepovance in Trnovčane, na Brda in Vrhovlje, na Pevmo, Gorico in Sovodnje, na Kras do Železnih vrat, do Štjaka in Tabra, na Vipavsko mimo Čavna in Hrušice in še do morja in Benetk ...

To le premišljam in molim. Potem pa zopet vidim svojo nebeško Mater. Tam gori v rebri hodi pred nami, sama. Toliko hudega je na svetu. Strašno težko bisago človeških prošenj je zadela, pa nese svojemu ljubemu Sinu, da bo pogledal, uslišal, če je božja volja, pomagal. O Mati! Tudi mojega je nekaj v Tvoji bisagi! Bog ve, ali te prav moj del ne teži najbolj! ...

Hodim z romarji, molim, pa se mi misli trgajo od molitve v stran. Prav tako je, kakor poje pesem: da je šel romar iz Lokovca na božjo pot. Težko je hodil, dolgo je šel; sam Bog mu je stopinje štel. Pa je vstala hudoba; hudoba motljiva in ga plašila: »Ne hodi, romar, na goro, na gori se same spače tepo ... «Kaj tudi meni hudoba noge podstavlja in mi brani pazljivo moliti? Poberi se v stran, hudoba ti! Meni se k Materi mudi! Ave Mater! Zdrava, Mati! Zdrava, nebeška

Skromna, zdrava, nebeška Ponižna, zdrava, vekomaj, večni vzor in lik največjega, najvišjega!

Poklonili smo se nebeški Materi, molili pred Njenim milim obličjem, peli in jo slavili. Potem je prišla polnoč. Romarji so pospali, jaz pa sem tedaj vstal in šel pred cerkev. Sijajna noč s tisoči nebeških zvezdic je ležala nad zemljo. Veter je rahlo šumel ob cerkvenih vogalih. Daleč in globoko za Trnovskim gozdom je vzhajal mesec. Strmel sem v tihe samote zemlje in nebes. In zdajci se mi je tudi začelo dremati. Misli so se mi zbledle in imel sem čudne sanje. Zdelo se mi je, da stojim neskončno visoko prav pod obokom božjega neba. Znad oboka pa se mi je zdelo, da slišim čuden pomenek, in sem bolj uganil, kako je neki in kdo govori. Svetca božja, svetogorski Materi za stražo ob stran naslikana, sem menil, da slišim v sanjah. Rekel je Janez Krstitelj in prav po domače je povedal: »Samo dobrot Jo prosijo, da bi jo pa ljubili in ji hoteli podobni postati, o tem ne slišim preveč!« Ugovarjal je dobrotni sveti Jožef: »Kaj boš, poznam jo. Tisti, ki jo prosijo in so Njene pomoči potrebni, so ji najbolj pri srcu.« - »Kdo more to biti?« je vprašal jadljivo sveti Janez. »Ne razumeš?« se je dobrodušno hahljal sveti Jože. »Saj je vendar Mati! Mati vseh mater! Materi pa je tudi Dobrota ime ...«

To sem čul v sanjah, ki se niso pretrgale.

Ivan Pregelj

(Klasje – Gorica 1930, uredil
dr. Anton Kancin)

Razstava jaslic

V nedeljo, 15. decembra, je bila v Frančiškovi dvorani s slovesnim programom odprta slovenska razstava

foto: arhiv

Razstavo, na kateri je sodelovalo triinštirideset razstavljalcev iz Slovenije in Italije, je organiziralo Rezbarsko, intarzijsko in restavratorsko društvo Solkan. Razstavljenе jaslice so bile izdelane iz različnih materialov (lesa, vezanih plošč, gline, stiropora, plastelina, poslikane terakote, jenskega stekla, mavca), bile so različnih oblik in velikosti. Razstava je bila odprta do 12. januarja. Z veseljem lahko zapišemo, da si je razstavo ogledalo skoraj 20.000 obiskovalcev.

foto: arhiv

jaslic z mednarodno udeležbo. Prvi je spregovoril novoizvoljeni novogoriški župan g. Mirko Brulc, ki je izrazil podporo in željo, da bi bila razstava jaslic vsako leto. Nastopili so še predsednica KS Solkan Darinka Kozinc, svetogorski gvardijan in rektor bazilike p. Pashal Gorjup, p. Leopold Grčar pa je poudaril, da se v duhu svetega Frančiška iz jaslic učimo majhnosti, ponižnosti, kakršen je bil tudi naš Odrešenik. Prav majhnost in ponižnost naj bi spremljala naše medosebne odnose.

Program je z mladinskimi božičnimi popevkami popestril Solkanski mladinski cerkveni zbor. Kljub slabemu vremenu se je odprtja udeležilo precejšnje število romarjev in obiskovalcev. O odmevnosti razstave pa je pričalo veliko medijev.

12 Svetogorska kraljica

Božič

foto: Vili Krivec

Že globoko v adventnem času je svetogorski hišnik g. Vili Krivec pričel postavljati jaslice, ki so s svojimi mehaničnimi napravami, vodometom, premikajočimi se figuricami in izredno

domiselno postavitvijo navdušile množice romarjev in obiskovalcev, predvsem najmlajših, ki jih je bilo v sončnih prazničnih dneh veliko.

foto: Vili Krivac

Duhovni in glasbeni program letošnje božičnice in polnočnice so pripravili svetogorski zbor pod vodstvom Jožka Hareja, svetogorska skupnost Manjših sester svetega Frančiška in bratje frančiškani. Nabito polno baziliko je kljub mrazu prevevalo toplo vzdušje svete noči. Tudi na sam božični dan je bil obisk maš izredno velik, kar gre pripisati tudi prijaznemu vremenu in razstavi jaslic.

foto: Vili Krivac

*Prosi za nas
Boga,
aleluja ...*

Srečanje ministrantov novogoriške dekanije

V soboto, 4. januarja, so se na Sveti Gori zbrali ministranti in ministrantke novogoriških dekanij. Srečanje sta pripravila in vodila p. Pashal Gorjup in br. Tomaž Pinter. Uvodnemu razmišljanju in skupnemu prepevanju v kapeli Prikazanja je sledil družabni del s pogostitvijo. Potem pa je sledilo še izredno zanimivo predavanje največjega slovenskega jasličarja p. Leopolda Grčarja, ki je ministrantom spregovoril o pomenu jaslic. Srečanja z ministranti se je udeležilo tudi veliko domačih duhovnikov.

foto: arhiv

Duhovne vaje za ministrante

V Duhovno izobraževalnem središču Tau na Sveti Gori, ki že od lanskega septembra naprej organizira duhovne vaje in sprejema razne skupine, so januarja potekale duhovne vaje za ministrante, ki sta jih vodila br. Tomaž Pinter in br. Tilen Urtelj pod vodstvom p. Pashala. Kljub skromni udeležbi ministrantov so duhovne vaje potekale v sproščenem in plodovitem vzdušju, kar govori v prid dejstvu, da bodo ponovno organizirane.

foto: arhiv

Novo v baziliki ...

V februarju so bile kupljene nove trimanualne električne orgle. Ker so postavljene poleg prezbiterija, bo svetogorski pevski zbor med bogoslužjem v cerkveni ladji, torej bliže in bolj povezan z občestvom. Orgle so namenjene vsem romarjem; tako pevci ne bodo več ločeni od romarjev, ampak bodo poleg oltarja skupaj pri sveti daritvi pred Svetogorsko Kraljico.

foto: arhiv

Organist g. Harej Jožko

V restavratorski delavnici Polner v Mariboru so prenovili kipa dveh svetnikov: Frančišek Asiški in Anton Padovanski sta spet v svojih oltarnih nišah, v novi in sveži preobleki.

Pripravil: *Andraž Arko, novic*

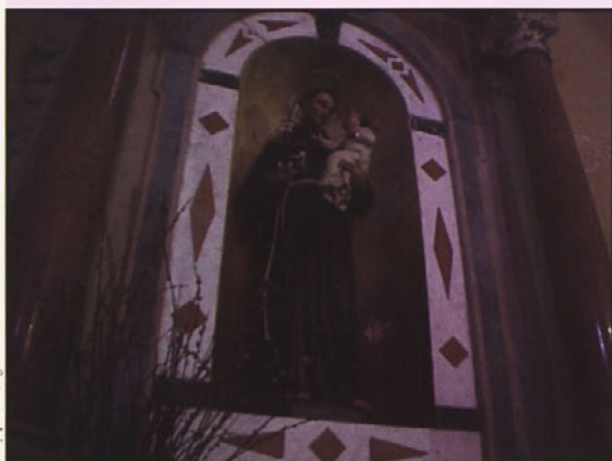

foto: arhiv

Prenovljeni kip sv. Antona

foto: arhiv

Prenovljeni kip sv. Frančiška

*Veseli in raduj se,
Devica Marija,
aleluja.*

Ob pogrebu p. Igorja Štamfla

Dragi p. Igor,

v nedeljo, ko je mrak prešel v temo, so mi sporočili, da se je na poti s Svete Gore v Ribnico blizu Martinjaka končala tvoja pot; da si se vrnil k Očetu. Od tedaj me spremljajo misli Alojza Gradnika, ki jih je upesnil v sonetu *Vrnitev*. Takole pravi:

*Rad bom počival tam kraj naše hiše,
na tisti njivi, ki le smrt jo orje;
zavit ves v zemlje naše tople skorje
bom dihal s srcem, ki z njim ona diše.*

*Pokojno spanje v nji bo, brez blazine
in belih rjuh, brez krikov zlih skovira,
brez sanj varljivih in brez ur nemira
in brez omamnih strupov mesečine.*

*Srce pa ktilo bo, kot klike seme:
vse neizgovorjene še besede
rast gnale bodo iz njegove srede.*

*Povedale jih bodo rože neme
na grobu, kjer bo križ pozabljen stal.
Kdo jih bo trgal, kdo jih bo teptal?*

Iz rojstne Medane je Gradnik gotovo večkrat gledal na Sveto Goro, ki je bila več kot leto kraj tvojega prebivanja in kjer je tista njiva, na kateri bo tvoje telo čakalo vstajenja, ki ga bo Jezus Kristus vsem nam podaril poslednji dan. V luč tega sonca si se zagledal 3. decembra 1967. leta v župniji sv. Lenarta

v Novem mestu. Tam te je 9. decembra istega leta pri svetem krstu obsijala svetloba božje luči. Otroštvo si preživel na Potovem vrhu. Kot veroukar in ministrant si bil povezan z brati frančiškani v svoji rojstni župniji. Prepričan sem, da ti je druženje z njimi začelo buditi seme redovniškega poklica. Po končani osnovni šoli si se odločil za vstop v Serafinski kolegij v Kamniku, kjer si obiskoval srednjo ekonomsko šolo in jo leta 1986 končal. Zatem si za dobro leto odšel na služenje vojaščine v Sarajevo. Frančiškanski habit si oblekel 27. septembra 1987 na Kostonjevi v Novi Gorici in s tem začel leto noviciata, ki si ga zaključil s prvimi zaobljubami 25. septembra 1988. S slovesnimi zaobljubami na predvečer praznika svetega očeta Frančiška leta 1992 si se zavezal, da boš vse življenje ostal Frančiškov brat. Diakonsko posvečenje si prejel 28. junija 1993 skupaj z drugimi bogoslovci na Vrhniki, nakar si kot duhovni pomočnik eno leto pomagal našim bratom v Mariboru. V tem času si z vso skrbjo in pozornostjo spremljal bolezen svoje mame in ji skušal biti v obdobju njene preizkušnje kolikor se je le

foto: arhiv

dalo blizu. Duhovnik si postal na praznik apostolov Petra in Pavla leta 1994 v Ljubljani. Po novi maši, ki si jo imel 3. julija v Novem mestu, te je provincialno

foto: arhiv

vodstvo nastavilo za kaplana v župnijo na Viču v Ljubljani, kjer si se z vsem mladostnim žarom vrgel v pastoralno delo na naši največji

župniji, kjer si ostal sedem let. Ko sva se 8. avgusta lani pogovarjala o tvoji prihodnosti, si izbral Sveto Goro. Ne ti ne jaz nisva slutila, da bo Sveta Gora postala ne samo kraj tvoje prihodnosti, ampak tudi kraj tvoje vrnitve k Očetu.

Dragi Igor, Bog ti je dal svetlo in preprosto srce. Zaradi tega si se znal tako zelo približati ljudem. Z vso vnemo si se posvečal otrokom, ki si jih učil verouk ali jih pripravljaj na prejem zakramentov prvega obhajila in birme. Navdušeno si doživljal praznike svoje župnije. Z veseljem so te sprejemali ostareli in bolni v domu na Bokalcih, ker si se znal pogovarjati z njimi. Govoril si njihov jezik in sprejeli so te za svojega. Ministrantje na Viču so bili tvoja skrb in tvoje veselje. Bil si njihov voditelj in prijatelj. Skušal si napolniti vsak odnos, v katerega te je poklicalo življenje. Svojim staršem si hotel biti sin in svoji sestri brat. Prizadeval si si, da bi bil brat svojim bratom frančiškanom in tudi tvoji sošolci s fakultete so te sprejemali kot brata. Rad si se srečeval z brati, rad si se srečeval s sošolci, rad si se srečeval z ljudmi, z vsemi brez izjeme. Druženje te je napolnjevalo z veseljem. Znal si nam priti do srca in se

usidrati v njem, zato smo danes tukaj, da iz svoje in božje večnosti spoznaš, kaj si nam pomenil v življenju. In vendar vem, dragi Igor, da tvoje življenje ni bilo samo poldan, ves svetel in obsijan. Poznal si sence in dvom. Tudi negotovost ti ni bila neznana. Hodil si k ljudem in hodil si k samemu sebi. Hotel si biti sebi zvest in tehtal si pravilnost svojih izbir in odločitev. Naša ljubezen je prešibka in naš pogled preslaboten, da bi mogli izmeriti dalje tvojih iskanj. Vse to prepuščamo tvojemu srečanju z nebeškim Očetom, ki edini more pretehtati misli in namene srca, in srečanju z Jezusom Kristusom, ki te je zaznamoval s pečatom svojega duhovništva na dlaneh in na srcu. V tem srečanju mu boš pokazal, da si njegov pečat tudi ohranil.

Mi te bomo v molitvi in daritvi svete maše izročali usmiljenju vsemogočnega Boga, ki ljubi vse ljudi, otroke svoje, se vračali v spomine na srečanja s teboj in, kakor pravi Gradnik, trgali še neizgovorjene besede, ki jih bo klilo srce.

Počivaj v Bogu, dragi Igor, kjer je po svetopisemski besedi življenje kot poldan in nam temo spremeni v jutro.

p. Stane Zore OFM

foto: arhiv

Zahvale, prošnje, darovi

Marija Pia iz Sredipolja (I) se zahvaljuje Svetogorski Kraljici. Prilaga dar za vzdrževanje bazilike.

Marija Ogriz iz Podražice (A) je poslala dar za svojo Mamico in pesem, ki ji je privrela iz srca, ko je na sprehodu občudovala lepoto Koroške.
(Pesem je na predzadnji strani)

Ob priliki zlate poroke Marte in Hermana Srebrnič iz Strunjana se zahvaljujeta Kraljici na Sveti Gori za vse dobro pa tudi hudo, ki sta ga preživela v 50 letih skupnega življenja. Dar za Marijo.

Minilo je več kot leto dni. V Njenem svetišču na Sveti Gori sem prosila Marijo za rojstvo otroka. Ta Božji dar mi je bil podarjen lansko leto novembra. Ob prošnji sem se zaobljubila, da darujem za dve sveti maši.

Na čast Materi Božji darujem dar za potrebe na Sveti Gori. H. J. in B. – Nova Gorica.

Vsi, ki skrbite za kraj milosti, lepo pozdravljeni. Hvala za poslano Svetogorsko Kraljico, kar mi veliko pomeni; prilagam skromen dar. A. Č. Postojna.

Za romarski dom 50 € Ema iz Trsta.

Dar za Cerkev. Mariji v zahvalo. Barič Marjan.

Dar za cerkev. 20.000 sit V. Kukanja

Na čast Svetogorski Kraljici v zahvalo darujem 5.000 sit. Častilka Svetogorske Marije. Mati, ne pozabi me! V. M.

Dar za Svetogorsko Kraljico.

Dar po zaobljubi.

Dar za TAU G. Devetak – Nova Gorica.

Ivanka Koren, Marija Pavletič, s. Addolorata Devetak, pa še neimenovana gospa, vse iz Gorice, vse prebivalce na Sveti Gori podpiramo v molitvi. Priložen dar. Na priprošnjo Svetogorske Kraljice naj vam vsem Jezus podeli zdravja, zadovoljstva in veliko duhovnega veselja.

*Ker je Gospod res
vstal, aleluja.*

Dobro je vedeti ...

Svete maše

Ob nedeljah in praznikih: ob 8.00, 10.00, 11.30 in 16. uri
Ob delavnikih: od 1. maja do 1. novembra ob 17. uri

Vsako prvo nedeljo v meseco ob 15. uri:
molitev za nove duhovne in redovne poklice.

Skupine, ki nimajo svojega duhovnika in želijo imeti sveto mašo,
naj pokličejo po telefonu (05) 330 40 20. Sporočijo naj datum in
uro, ko bi želeli imeti službo božjo.

Spovedovanje

Vedno pred sveto mašo in med njo.
Od 7.45 do 12.00 in od 14.30 do 17. uri
Izven tega časa pozvonite na samostanski zvonec.

Marijanski muzej

je odprt ob sobotah in nedeljah od 9.00 do 17.00

Naš naslov

Frančiškanski samostan Sveta Gora
Skalniška cesta 17
5250 Solkan

tel: 05/ 330 40 20
fax: 05/ 330 40 38

SVETOGORSKA KRALJICA

Glasilo prijateljev Svete Gore, izhaja priložnostno
Izdaja: Frančiškanski samostan Sveta Gora, 5250 Solkan
Ureja: uredniški odbor
Odgovorni urednik: p. Pashal Gorjup OFM
Oblikovanje: Dragan Vampola, novic
Tisk: Tiskarna Pleško, Ljubljana
Izhaja s cerkvenim odobrenjem v 5.000 izvodih.

Ave Marija

*Ave, dvakrat ave Marija
Zapoj.*

*Ko dan se dani
in zvon zazvoni
mati ti moja
v misli si mi.*

*Ave Marija zapoj
ko dan proti poldne gre
srce se veseli
ko na nebu sonce žari
mati pomagaj mi ti.*

*Ave Marija zapoj
dan k zatonu hiti
slavimo Marijo
zapojmo ji v čast
saj Ona je mati vseh nas.*

Marija Ogriz

Slika na zadnji strani ovitka:
Marija na Sveti Gori, podobica iz srede 19. stoletja,
s pretisnjenim rastlinskim okrasjem.
Marijanski muzej, Sveta Gora.

*O Marija
Tebi se sporočim,
Tvoj hočem biti,
o Kraljica moja.*